

C/2024/1181

23.2.2024

P9_TA(2023)0343

Harmonizacja praw osób z autyzmem

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 4 października 2023 r. w sprawie harmonizacji praw osób z autyzmem (2023/2728(RSP))

(C/2024/1181)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 10 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 19, 21, 153, 165, 168 i 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 3, 21, 24, 26, 34, 35, 41 i 47,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych, w szczególności jego zasady 1, 3, 10 i 17,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wdrożenia dyrektywy Rady 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy w świetle Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ⁽²⁾,
- uwzględniając Kartę osób z autyzmem, sporządzoną przez stowarzyszenie Autism-Europe i przyjętą przez Parlament Europejski 9 maja 1996 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, która weszła w życie w UE 21 stycznia 2011 r. w następstwie decyzji Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030”(COM(2021)0101),
- uwzględniając oświadczenie pisemne z dnia 7 września 2015 r. w sprawie autyzmu podpisane przez większość posłów do Parlamentu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych na okres po roku 2020 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 7 października 2021 r. w sprawie ochrony osób z niepełnosprawnościami za pośrednictwem petycji: zdobyte doświadczenia ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie dążenia do równouprawnienia osób z niepełnosprawnościami ⁽⁶⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z 14 czerwca 2021 r. w sprawie strategii na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030, w których zaapelowano do 27 państw członkowskich UE o zapewnienie lepszej integracji osób z niepełnosprawnościami i zagwarantowanie poszanowania ich praw, w szczególności w zakresie swobodnego przemieszczania się, zatrudnienia i mieszkalnictwa,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy nr 2353 z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie wspierania osób z autyzmem i ich rodzin,
- uwzględniając opracowane przez Komisję ramy monitorowania strategii na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030,

⁽¹⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽²⁾ Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 48.

⁽³⁾ Dz.U. C 152 z 27.5.1996, s. 87.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 362 z 8.9.2021, s. 8.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 132 z 24.3.2022, s. 129.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 177 z 17.5.2023, s. 13.

- uwzględniając wniosek z dnia 6 września 2023 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej europejską kartę osoby z niepełnosprawnością i europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami (COM(2023)0512),
 - uwzględniając petycję nr 0822/2022,
 - uwzględniając art. 227 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w UE mieszka około 100 mln osób z niepełnosprawnościami, z czego 5 mln to osoby w spektrum autyzmu, co stanowi ponad 1 na 100 osób ⁽⁷⁾;
- B. mając na uwadze, że nie wszystkie osoby autystyczne mają te same cechy szczególne i w związku z tym powinny móc korzystać z jak najlepszego wsparcia stosownie do swoich potrzeb w życiu codziennym i podczas podróży po UE; mając na uwadze, że wiele osób autystycznych, które nie mają niepełnosprawności intelektualnej, może żyć niezależnie, ale nadal zgłasza trudności w uznaniu statusu osoby z niepełnosprawnością pomimo diagnozy autyzmu, co z kolei uniemożliwia im dostęp do bardzo potrzebnych usług wsparcia i uprawnień z tytułu niepełnosprawności, natomiast inne osoby mają niepełnosprawności różnego stopnia, które mogą oznaczać konieczność opieki i wsparcia przez całe życie;
- C. mając na uwadze, że w państwach członkowskich dzieci i dorośli mogą latami czekać na diagnostykę autyzmu, przez co nie mają dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo, skoncentrowanych na człowieku interwencji i usług wsparcia opartych na indywidualnych potrzebach i świadczonych przez wyszkolonych specjalistów; mając na uwadze, że nie ma wytycznych UE dotyczących interwencji w autyzmie opartych na dowodach i prawach; mając na uwadze, że rodziny w całej Europie nadal padają ofiarą niesprawdzonych i potencjalnie szkodliwych terapii i interwencji, w tym jednoznacznie niezgodnych z prawem procedur wiążących się z fizycznym znęcaniem się nad dziećmi, takich jak lewatywy z wybielaczy, które są nadal rozpowszechnione i niedostatecznie uregulowane w większości państw członkowskich i które powinny być zakazane; mając na uwadze, że opóźnione i niedostateczne diagnozy mogą mieć poważne konsekwencje, począwszy od odmowy świadczenia usług po przedwczesne zgony;
- D. mając na uwadze, że wszystkie osoby z niepełnosprawnościami mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia oraz że przysługuje im niezbywalne prawo do godności, równego traktowania, samodzielnego życia, niezależności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym; mając na uwadze, że udział ten ma kluczowe znaczenie dla korzystania przez nie z praw podstawowych; mając na uwadze, że osoby te mają prawo oczekiwać, iż ich wkład w postępy społeczny, polityczny i gospodarczy UE będzie szanowany i doceniany; mając na uwadze, że w swoich rezolucjach Parlament wielokrotnie apelował do państw członkowskich o wdrożenie odpowiednich strategii politycznych w tym kierunku ⁽⁸⁾;
- E. mając na uwadze, że powszechnie uznaje się, iż osoby z niepełnosprawnościami nadal napotykać wiele przeszkód i doświadczają dyskryminacji w życiu codziennym, co uniemożliwia im korzystanie na równi z innymi z podstawowych wolności i praw określonych w obowiązujących ramach legislacyjnych UE i ONZ; mając na uwadze, że obejmuje to równy dostęp do edukacji i szkolenia zawodowego i do rynku pracy, równe szanse i równe traktowanie w zakresie zatrudnienia i pracy, dostęp do asystencji osobistej i zagwarantowanie prawa do głosowania, a także włączanie do społeczności;
- F. mając na uwadze, że osoby autystyczne są narażone na mowę nienawiści, przestępstwa z nienawiści i przemoc bardziej niż osoby bez niepełnosprawności; mając na uwadze, że napotykać one coraz większe bariery w dostępie do wymiaru sprawiedliwości i zgłaszaniu przemy; mając na uwadze, że wielu osobom autystycznym nadal odmawia się prawa do zdolności prawnej i swobody dokonywania wyborów oraz angażowania się w kształtowanie polityki w sprawach, które ich dotyczą; mając na uwadze, że nader często osoby te często muszą mieszkać w placówkach opieki lub ze swoimi rodzinami, które również borykają się z dramatycznym brakiem wsparcia i dyskryminacją przez powiązania; mając na uwadze, że osobom autystycznym odmawia się praw reprodukcyjnych, a autystyczne osoby ze społeczności LGBTIQ+ i mniejszości etnicznych doświadczają dodatkowej dyskryminacji;
- G. mając na uwadze, że osoby autystyczne borykają się z różnicami w dostępie do opieki zdrowotnej, co prowadzi do niezaspokojonych fizycznych i psychologicznych potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej oraz do znacznie niższej średniej długości życia;
- H. mając na uwadze, że autystyczne dziewczęta i kobiety doświadczają wielorakich form dyskryminacji, w tym barier w dostępie do diagnostyki, edukacji i zatrudnienia;

⁽⁷⁾ Światowa Organizacja Zdrowia, nota tematyczna dotycząca autyzmu, dostępna pod adresem: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/autism-spectrum-disorders>.

⁽⁸⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie dążenia do równouprawnienia osób z niepełnosprawnościami (Dz.U. C 177 z 17.5.2023, s. 30).

- I. mając na uwadze, że proponowana dyrektywa antydyskryminacyjna⁽⁹⁾, która zapewniłaby większą ochronę przed wszelkiego rodzaju dyskryminacją dzięki podejściu horyzontalnemu, jest wciąż zablokowana w Radzie;
- J. mając na uwadze, że osoby autystyczne są w nieproporcjonalnie dużym stopniu dotknięte bezrobociem, które może dotyczyć nawet 90 % z nich⁽¹⁰⁾;
- K. mając na uwadze oczywistą pilną potrzebę opracowania inkluzywnych programów szkoleniowych dla specjalistów we wszystkich sektorach społeczeństwa w celu wspierania lepszego zrozumienia autyzmu, zapobiegania dyskryminacji oraz zapewnienia dostępności i włączenia społecznego;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 20 TFUE status obywatelstwa europejskiego daje prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich; mając na uwadze, że w przypadku osób z niepełnosprawnościami prawo to jest chronione na mocy art. 18 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ratyfikowanej przez Unię Europejską i 27 państw członkowskich, która gwarantuje tym osobom swobodę przemieszczania się, swobodę wyboru miejsca zamieszkania oraz prawo do obywatelstwa na równi z innymi osobami;
- M. mając na uwadze, że brak wzajemnego uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i diagnozy autyzmu między państwami członkowskimi stwarza bariery utrudniające osobom autystycznym i ich rodzinom pełne korzystanie z prawa do swobodnego przemieszczania się w UE, ponieważ stanowi przeszkodę dla osób z niepełnosprawnościami przy przemieszczaniu się do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy, nauki lub z innego powodu, a także utrudnia dostęp do wsparcia; mając na uwadze, że w petycjach złożonych w ostatnich latach podkreślano te trudności, a w szczególności fakt, że rozbieżności w diagnostyce autyzmu między państwami członkowskimi oraz różnice w metodach i wynikach krajowych systemów oceny niepełnosprawności mają wpływ na życie i wybory życiowe ludzi;
- N. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała niedawno petycję zawierającą postulat, aby europejska karta osoby z niepełnosprawnością zapewniała ochronę również osobom ze spektrum zaburzeń autystycznych;
- O. mając na uwadze, że osoby z autyzmem są w dużej mierze wykluczone z badań naukowych, w tym badań akademickich, klinicznych i medycznych, które bezpośrednio ich dotyczą;
- wyraża zaniepokojenie trudnościami, jakie osoby autystyczne mogą napotkać w udokumentowaniu swojego stanu we wszystkich państwach członkowskich, oraz niepewnością, która wpływa na ich podróże po UE, ponieważ krajowe karty osoby z niepełnosprawnością nie są uznawane we wszystkich krajach UE i nie ma równego dostępu do niektórych szczególnych świadczeń; ubolewa, że z uwagi na fakt, iż około 40 % osób autystycznych nie ma niepełnosprawności intelektualnej, wielu obywateli UE z autyzmem nie ma orzeczonej niepełnosprawności, a jedynie diagnozę medyczną, przez co doświadczają oni wielkich trudności w podróżowaniu lub przemieszczaniu się przez granice UE i nie mogą udowodnić swojego statusu ani ubiegać się o potrzebne wsparcie;
 - wzywa Komisję, aby zaktualizowała wniosek dotyczący dyrektywy UE w sprawie równego traktowania w oparciu o stanowisko Parlamentu przedstawione w rezolucji z marca 2021 r.⁽¹¹⁾, co umożliwiłoby państwom członkowskim jak najszybsze poczynienie postępów w zwalczaniu dyskryminacji w całej UE we wszystkich dziedzinach życia; wzywa prezydentkę Rady do uznania dyrektywy antydyskryminacyjnej za priorytet i do przedyskutowania jej na najwyższym szczeblu politycznym;
 - przypomina – zgodnie ze strategią na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 – jak ważne są publicznie dostępne dane zdezagregowane według płci i wieku oraz rodzajów niepełnosprawności, w tym autyzmu, aby poprawić polityki publiczne ukierunkowane na osoby autystyczne i zwiększyć ich skuteczność; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do finansowania i wdrożenia badań dotyczących częstości występowania autyzmu we wszystkich państwach członkowskich;
 - wzywa państwa członkowskie do zwiększenia dostępu dzieci i dorosłych do diagnostyki autyzmu, ze szczególnym uwzględnieniem osób z grup ryzyka, oraz podkreśla, że należy uprościć i przyspieszyć procedurę wydawania zaświadczeń o diagnozie; podkreśla, że diagnoza autyzmu powinna umożliwiać otrzymanie statusu osoby z niepełnosprawnością, w tym osobom autystycznym bez niepełnosprawności intelektualnej, aby zagwarantować im równy dostęp do praw i usług we wszystkich dziedzinach życia;

⁽⁹⁾ Wniosek Komisji z dnia 2 lipca 2008 r. dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008)0426).

⁽¹⁰⁾ Postępy dotyczące strategii na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 można sprawdzić pod adresem: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1484&furtherNews=yes&newsId=10274>.

⁽¹¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wdrożenia dyrektywy Rady 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy w świetle Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 48.

5. z zadowoleniem przyjmuje niedawną publikację wniosku Komisji dotyczącego ustanowienia do końca 2023 r. europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością; ma ona być uznawana i konsekwentnie wdrażana we wszystkich państwach członkowskich we wszelkich dziedzinach życia, w tym w odniesieniu do usług i wsparcia; podkreśla, że proces uzyskiwania karty powinien być prosty i powszechnie dostępny, oraz przyznaje, że format cyfrowy umożliwiłby walidację karty;
6. podkreśla użyteczność europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością dla osób, których niepełnosprawność jest niewidoczna, takich jak osoby autystyczne; podkreśla, że niezwykle ważne jest, by zakresem karty objąć wszystkie sytuacje, w których podmioty prywatne lub organy publiczne oferują osobom z niepełnosprawnościami specjalne warunki lub preferencyjne traktowanie, oraz by karta ta zapewniała tym osobom prawo do swobodnego przemieszczania się w całej UE poprzez ułatwienie wzajemnego uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością, który przysługuje posiadaczowi karty; apeluje o włączenie autyzmu do krajowych wykazów przyczyn niepełnosprawności w tych państwach członkowskich, w których nie jest on wymieniony, i zachęca państwa członkowskie do ambitnego określenia zakresu uprawnień przysługujących posiadaczom karty; zachęca ponadto Komisję, by za pomocą wiążących przepisów zagwarantowała prawidłowe wdrożenie karty;
7. apeluje o przyjęcie europejskiego statusu prawnego osób z niepełnosprawnościami, który umożliwi wzajemne uznawanie i akredytację we wszystkich państwach członkowskich, przy czym należy uwzględnić specyfikę autyzmu, a także zapewnić osobom autystycznym ochronę oraz zagwarantować ich włączenie;
8. podkreśla, jak ważne jest, by UE przeznaczała swoje fundusze na polityki antydyskryminacyjne wobec osób z autyzmem, zwłaszcza kobiet i dziewcząt;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby pomagały lepiej zrozumieć autyzm i aktywnie angażowały się w kampanie uświadamiające, które powstają we współpracy z osobami autystycznymi i ich organizacjami przedstawicielskimi, w celu wspierania pełnego włączenia i uczestnictwa tych osób;
10. wzywa państwa członkowskie do poprawienia dostępu do racjonalnych usprawnień we wszystkich aspektach opieki zdrowotnej i diagnostyki, aby zapewnić osobom autystycznym równy dostęp do opieki zdrowotnej zarówno w zakresie zdrowia fizycznego, jak i psychicznego; nalega na rozwój infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób autystycznych w szpitalach, na dworcach kolejowych, na lotniskach i w transporcie publicznym w postaci przestrzeni przyjaznych dla osób autystycznych, takich jak „pokoje ciszy”, oraz na zagwarantowanie usługi asysty dla osób z autyzmem, które podróżują między państwami członkowskimi;
11. wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby zgodnie z art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych powierzyły Europejskiemu Centrum Zasobów Dostępności AccessibleEU zadanie identyfikacji i usuwania barier dla osób autystycznych, aby wspierały elastyczne dostosowania i racjonalne usprawnienia w zależności od indywidualnych potrzeb tych osób poprzez przyjęcie szczegółowych wytycznych we wszystkich sektorach, a także aby wyeliminowały luki w prawodawstwie, tak aby uwzględnić w nim potrzeby osób autystycznych;
12. jest zaniepokojony wysoką stopą bezrobocia wśród osób autystycznych, zwłaszcza kobiet, w porównaniu z innymi grupami w UE; wzywa państwa członkowskie do wspierania i zagwarantowania ram ustawodawczych i politycznych w zakresie uczestnictwa osób autystycznych w rynku pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania i wspierania przedsiębiorstw społecznych, które skupiają się na zatrudnieniu tych osób; zachęca państwa członkowskie, by dostosowywały miejsca pracy oraz by podejmowały działania służące poprawie bezpieczeństwa i higieny pracy; wzywa UE i państwa członkowskie do egzekwowania wytycznych dotyczących racjonalnych usprawnień dla osób autystycznych w miejscu pracy oraz do propagowania ich rozwoju zawodowego; prosi Komisję o zwrócenie szczególnej uwagi na pracowników autystycznych w przyszłych strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz o wyznaczenie ambitnych celów;
13. zdecydowanie wzywa państwa członkowskie do pełnego przestrzegania dyrektywy w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy oraz do zadbania o to, by środki takie jak programy działań pozytywnych w zakresie rekrutacji i parytety prowadziły do powstawania konkretnych możliwości zatrudnienia, które sprzyjają włączeniu społecznemu w miejscu pracy;
14. wzywa państwa członkowskie, by wspierały szkolenia specjalistów w zakresie autyzmu we wszystkich sektorach społeczeństwa, takich jak edukacja, zdrowie, kwestie socjalne, transport i wymiar sprawiedliwości, poprzez włączenie obowiązkowych szkoleń na temat autyzmu do programów nauczania, co powinno odbywać się przy aktywnym zaangażowaniu osób autystycznych, ich rodzin i organizacji przedstawicielskich;
15. przypomina, że osoby autystyczne mają prawo do uczestnictwa we wszystkich poziomach i formach kształcenia, w tym we wczesnej edukacji, na równych prawach z innymi osobami; podkreśla, że należy upowszechnić dostęp do powszechnej, wysokiej jakości, przystępnej cenowo i włączającej edukacji oraz zapewnić osobom autystycznym zindywidualizowaną i stałą asystencję osobistą oraz wsparcie w dziedzinie edukacji; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zgodnie z art. 24 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zapewniały zakwaterowanie i materiały do nauki w dostępnych formatach, by wspierały rozwój szkół sprzyjających włączeniu społecznemu, które mogą stać się punktem odniesienia w inkluzywnym i innowacyjnym nauczaniu i uczeniu się w całej UE, a także by monitorowały dostęp do edukacji dla autystycznych osób uczących się, jak również ich dostęp do szkolnictwa podstawowego, kształcenia średniego, szkolenia zawodowego i zatrudnienia;

16. uznaje wartość sportu jako zasadniczego czynnika umożliwiającego wzrost i rozwój dzieci autystycznych i wzywa państwa członkowskie do zmniejszenia barier napotykaných przez osoby autystyczne podczas zajęć rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych oraz do propagowania ich szerszego uczestnictwa w aktywności fizycznej;
17. podkreśla znaczenie badań nad autyzmem dla utrzymania wysokich norm etycznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do propagowania badań, w które angażuje się osoby autystyczne i ich rodziny, mających na celu poprawę jakości życia osób autystycznych; podkreśla potrzebę ustrukturyzowanej wymiany dobrych praktyk między państwami członkowskimi, aby upowszechnić i pogłębiać wiedzę na temat autyzmu, a tym samym lepiej rozumieć potrzeby osób autystycznych w całej Unii Europejskiej;
18. wzywa państwa członkowskie do zreformowania systemów opieki, aby umożliwić osobom autystycznym korzystanie ze zdolności prawnej poprzez zapewnienie im dostępu do systemów wsparcia w zakresie podejmowania decyzji, przy jednoczesnym zagwarantowaniu odpowiednich zabezpieczeń; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zapewniły osobom autystycznym silną pozycję i pełen dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz do uczestnictwa w życiu politycznym i publicznym;
19. podkreśla, jak ważne jest, by przy przydziale funduszy UE uwzględnić komponent przeznaczony na politykę antydyskryminacyjną wobec osób autystycznych, zwłaszcza kobiet i dziewcząt, które borykają się ze szczególnie wysokim poziomem ubóstwa, wykluczenia społecznego i przemocy, oraz by uznać przymusową sterylizację za przestępstwo podlegające karze w oparciu o przestępstwo wykorzystywania seksualnego kobiet i dzieci na mocy art. 83 ust. 1 TFUE; wzywa instytucje UE do dopilnowania, aby we wniosku z 8 marca 2022 r. dotyczącym dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (COM(2022)0105) uwzględniono przymusową sterylizację jako przestępstwo w oparciu o ten sam artykuł; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady z czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia konwencji stambulskiej, która tworzy kompleksowe i wieloaspektowe ramy prawne ochrony kobiet przed wszelkimi formami przemocy⁽¹²⁾;
20. wzywa państwa członkowskie do aktywnego zajęcia się innymi formami dyskryminacji krzyżowej doświadczanymi przez osoby autystyczne, zwłaszcza należące do słabszych grup społecznych; wzywa państwa członkowskie i Komisję do przyjęcia międzysektorowych strategii krajowych, aby zapewnić wystarczające środki finansowe na ich skuteczne wdrożenie;
21. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.

⁽¹²⁾ Decyzja Rady (UE) 2023/1075 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do instytucji i administracji publicznej Unii, Dz.U. L 43 I z 2.6.2023, s. 1.